

DANSKE SPØRREMELDINGER VI

Steffen Steen Møller København

Etter at vi har gjort oss ferdige med de forskjellige former for Alfa-spørremeldinger, går vi nå løs på Beta.

Her er den grunnleggende regel:

Etter positivt svar er enhver fargemelding (uten hopp) utenfor trumffargen en Beta.

F.eks.

Vest	Øst
1 ♥	3 ♥
4 ♣ ?	4 ♥
4 ♠ ?	

Eller

Vest	Øst
1 ♦	1 ♠
3 ♠	4 ♥ ?
5 ♣ ?	5 ♦ ?

Situasjoner altså den at spørgeren har avgitt en (eller flere) Alfa(er) og har fått positivt svar, hvoretter han avgir en fargemelding utenfor trumffargen (henholdsvis 4 spar og 5 ruter i foranstående eksempler).

Hvis han i stedet går tilbake til trumffargen er det naturligvis med ønsket om å avslutte meldingsforløpet, fordi han allerede etter det positivesvaret mener å kunne bestemme sluttkontrakten, f.eks.

Vest	Øst
1 ♥	3 ♥
4 ♦ ?	4 ♠
5 ♥	

Eller

Vest	Øst
1 ♥	3 ♥
3	4 ♣
6 ♥ ?	

En særregel gjelder dog ved hopp til 5 trekk i trumf, hvis det dreier seg om en majorfarge. (Herom senere.)

Falsk trumffarge

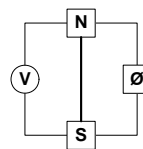
I definisjonen på en beta, står ordene "uten hopp" i en parentes. Dette skyldes at et slikt hopp ikke forekommer i konventionell betydning, men kan anvendes av en spiller, som har spørremeldt med falsk trumffarge. F.eks.

Vest	Øst
1 ♥	4 ♦ ?
4 NT	6 ♠

Her har Øst en langfarge i spar og har – uvisst av hvilken grunn – spørremeldt med falsk trumffarge, hvilket han avslører ved joppet til 6 spar.

Dette er en meldepolitikk som meget sterkt må frarådes. Den tærer på makkerpartilliten og fører i mange tilfeller til uhyre vanskelige, tildels uløselige problemer, F.eks.

♠ ED753
♥ K
♦ J95
♣ DJT5

♠ K
♥ J5
♦ EKDT8742
♣ K8

Vest	Øst
1 ♠	4 ♥ ?
4NT	?

Øst spørremeldinger med spar som falsk trumffarge. Han har grunn til å bli skuffet over Vests svar (2.trinn) som avslører at det mangler 2 Ess. Nå kan imidlertid ikke Øst melde 5 ruter for å avslutte meldingsforløpet, fordi denne meldingem ifølge definisjonen er en Beta, som skal besvares av Vest. Hva skal Øst gjøre? Han kan ta sjansen på å si pass til 4 grand eller han kan melde 5 spar og håpe at trumffargen er i orden. Endelig kan han avgi en Beta i 5 kløver og håpe på det negative svaret 5 ruter, som deretter han lar en sjokkert Vest spille. Disse manøvrene er like halsbrekkende, men den sist nevnte fører i vårt eksempel til en perfekt nødlanding.

La derfor være med å spørre med falsk trumffarge. Meldingene går så utmerket uten slike kunster.

Vest	Øst
1 ♠	3 ♦
4 ♦	4 ♥ ?
4NT	5 ♦

Anvendelse av Beta

En Beta vil som regel være ledd i en storeslemundersøkelse, men kan under visse gunstige omstendigheter og som en renons-Beta (som vi snart skal se) bare tjene til å undersøke mulighetene for en lilleslem.

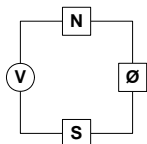
Den alminnelige Beta-spørremelding spør om nærmeste ikke-viste kontroll i Beta-fargen, hvilket lyder langt mer innviklet enn det virkelig er. En rekke eksempler vil belyse dette.

Først tar imidlertid svarskaalen:

1. *trinn* = ingen kontroll
2. *trinn* = kontroll uten trumfdame
3. *trinn* = kontroll og trumfdame

Eksempler på Beta:

♠ KD75
♥ EKT65
♦ 52
♣ E5

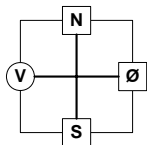

♠ ET843
♥ DJ2
♦ EKD
♣ 82

Vest	Øst
1 ♥	1 ♠
3 ♠	4 ♣ ?
4 NT	5 ♥ ?
6 ♣	7NT

4 kløver er naturligvis en Alfa, og svaret 4 grand (4.trinn) viser kontroll i kløver og 3 Ess. Med 5 hjerter, en Beta spør nå Øst etter nærmeste ikke-viste kontroll i hjerter. Vest har allerede vist Esset, slik at spørsmålet gjelder Kongen. Vest har den omspurte kontroll, og ved å svare 6 kløver (3.trinn) viser han samtidig trumfdame. Øst kjenner nå alle fem honnørkort hos Vest, og kan telle til minst 13 stikk.

♠ ED875
♥ KJT53
♦ ED
♣ T

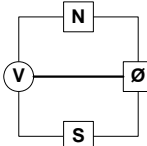

♠ 4
♥ E8762
♦ K84
♣ E973

Vest	Øst
1 ♠	2 ♥
4 ♦ ?	4 NT
5 ♠ ?	6 ♣
7 ♥	

Vest får det best mulige svar (3.trinn) på sin Alfa og våger et storeslem forsøk med en Beta i 5 spar (han vet at lilleslem i hjerter høyst avhenger av en finesse, hvis Øst har den dårligst mulige i spar, nemlig 3 små). Øst har allerede benektet spar Ess. 5 spar spørsmålet gjelder annenkontrollen, altså Kongen eller singelton. Svaret 6 kløver (2.trinn), viser at Øst har den etterspurte kontroll, men benekter trumf dame. Det generer imidlertid ikke Vest som vet at Øst har minst 5 trumf, hvilket er tilstrekkelig til å gi et godt spill for 7 hjerter.

♠ EK765
♥ KD5
♦ 8
♣ EK95

♠ JT82
♥ E962
♦ EK7
♣ T3

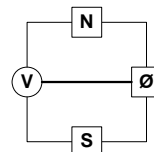
Vest	Øst
1 ♠	3 ♠
4 ♣ ?	4 ♦
4 ♥ ?	5 ♣
6 ♣ ?	6 ♥
6 ♠	

Her er Vest naturligvis på storviltjakt etter å ha fått hoppstøtte. For å kunne undersøke det hele, starter han med en Alfa i 4 kløver, men får som ventet det negative svaret 4 ruter. (1.trinn). 4 hjerter er en ny Alfa (Vest kunne ha anvent "5 Ess Blackwood" med 4 grand.) 5 kløver (3.trinn) viser kontroll og to Ess, hvoretter 6 kløver nå er en Beta. Da Øst allerede har benektet første- og annenkontroll i kløver, er det tredjekontrollen, altså damen eller dobbelton. Det dreier seg om. Med 6 hjerter (2.trinn) viser Øst kontrollen, men benekter samtidig trumf dame, hvoretter Vest må nøye seg med lilleslem.

"Trumf dame"

På dette tidspunkt bør den oppmerksomme leser spørre hvorledes man kommer i storeslem, hvis Øst har 5 kort farge i spar. Det finnes det en løsning på, fordi svarskalaens ord: "trumf dame" også omfatter kompenserende trumflengde. Svarhånden skal med andre ord late som om han har trumf dame hvis han er sikker på at makkerparet tilsammen sitter med minst 10 trumf. Hvis Øst i det siste eksemplethadde hatt en ekstra trumf, skulle han i tilfelle ha besvart 6 kløver med 6 spar, såfremt han og hans makker spiller med 5-kortfargeåpninger. Så tar vi et eksempel Beta når det gjelder undersøkelse av lilleslem:

♠ K7
♥ D652
♦ 97652
♣ EK

♠ 862
♥ EKJT4
♦ EDT3
♣ 7

Vest	Øst
1 ♦	1 ♥
2 ♥	3 ♠ ?
4 ♣	4 ♦ ?
4 ♥	

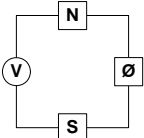
Etter å ha fått støtte i hjerter, ser Øst muligheter for slem, hvis kortenepasser godt sammen, og han skli ut på den tynne isen med en Alfa 3 spar (en slemoppfordring, men en naturlig 4 ruter melding er nok å foretrekke). Vest svar 4 kløver (2.trinn) viser at kontrollen er i orden, men ruter konge hos Vest er nødvendig for å gi rimelig sjanse for slem, særlig i betraktning av at sparsituasjonen kan være litt sårbar. Øst prøver derfor en Beta 4 ruter, og spørsmålet gjelder kongen, fordi Vest allerede har benektet Esset. Vests svar 4 hjerter (1.trinn) benekter Kongen og dermed slår Øst bremsene på. Disse eksemplene skulle kunne belyse svarteknikken tilstrekkelig og dermed er tiden inne til å gå videre.

Neste Regel:

Hvis man etter negativt svar på en Beta ikke vender tilbake til trumffargen, avgir man en ny Beta. Spørsmålet gjelder stadig nærmeste ikke-viste kontroll, og trumf-dame (eller kompenserende lengde) inngår i de positive svar. Tidligere har vi beskjeftiget oss med renonser på den hånden som besvarer en spørremelding. Nå er tiden inne til å se på problemene, hvis det er spørgeren som har en renons. Her må det strks erkjennes at Culbertsons spørremeldinger i visse tilfeller har et fortrinn på bekostning av meldeøkonomien i mindre spesielle situasjoner. Dette gjelder når svarhånden sittr med bare ett Ess og etter Culbertson er i stand til å vise hvilken farge esset befinner seg i. Men problemer er til for å overvinnes, og vi klarer oss med:

Renons-Beta

Etter positivt svar på første Alfa, viser en øyeblikkelig Beta i samme farge renons (med mindre de tidligere meldinger gjør det klinkende klart at en renons er en umulighet). La oss omgående gjøre oss av med unntakelsene. De spiller liten rolle i praksis:

♠ K7		♠ ET62
♥ K5		♥ E873
♦ E42		♦ 7
♣ EK8654		♣ DT92

Vest	Øst
1 ♣	1 ♥
2NT	4 ♣
4 ♦ ?	4NT
5 ♦ ?	5NT
7 ♣	

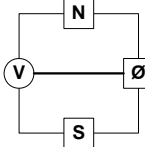
Etter Vest hoppmelding til 2 grand (18-19Hp), ser Øst store muligheter for slem i kløver. Med meldingen 4 kløver benytter han en av de ytterst sjeldne anledninger til å gi en grandåpner, som allerede har limitert sin hånd, initiativet til en spørremeldingsserie. 4 ruter er en Alfa, men selv om den besvares positivt, kan 5 ruter naturligvis ikke vise renons. (Det fremgår jo av Vests Grandåpning. Etter min mening er en grandåpning den beste melding på Vests hånd. Men hvor skjev grandåpningen enn er, er det jo helt på det rene at en renons ikke kan foreligge i noen farge.) 5 ruter er derfor en alminnelig Beta og besvares som sådan. (3.trinn = annenkontroll i ruter og trumf Dame.)

Liknende meldeserier kan oppstå hvis man spiller med ”subsidiære støttemeldinger” eller andre varianter som tillater øyeblikkelig Alfa i tidligere meldt farge.

En renons-Beta har til formål å oppklare om esset i spørrefargen inngikk i det første svaret. På samme måten som ved svarene på en Beta-spørremelding har vi et enkelt svarskjema med 3 trinn av stgende kvalitet:

1. trinn = Esset
2. trinn = Ikke Esset og Ikke trumf Dame
3. trinn = Ikke Esset og trumf Dame

Et spill fra den danska mesterklasse:

♠ KDJT74		♠ 98532
♥ -		♥ EJT53
♦ EK4		♦ D5
♣ KDJ9		♣ 7

Vest	Øst
2 ♠	3 ♠
4 ♥ ?	4 NT
5 ♥ ?	5 ♠

Det var Svend jørgensen (Vest) og Per H. Broles, som presterte denne meldeserien.

Det avgjørende poeng var at Vest startet spørreserien i sin renonsfarge (4 hjerter?). Øst viste hjerterkontroll og ett Ess (2.trinn). Nå viste 5 hjerter renons og spurte om hjerter Ess var medregnet i det avgiite svar. Østs fem spar (1.trinn) viste hjerter Ess, og dermed var tiden inne til å stoppe.

Spillet ga en fet gevinst fordi motstanderne ved det andre bordetike var i stand til å konstatere at det manglet to vitale Ess, så de endte i 6 spar. Legg merke til at hvis Vest får negativt svar på 4.hjerter, så fortsetter han med 4grand. Han vet nemlig at for ham verdiløse Ess i hjerter ikke kan opptre i Østs svar.